

University
of Delhi
v.
Dr. S. Dutt

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ
ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਫਲਸੌ ਜੇ.
ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਡਾ. ਐਸ. ਦੱਤ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1954 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 119-ਡੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

1955 January, ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ (1922 ਦਾ VIII) ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ 45— ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ—
ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ— 15 ਵਾਂ ਅਜਿਹਾ, ਸ਼ਕਤੀ ਜੇਕਰ ਸੋਧ ਐਕਟ (V ਦਾ 1952)
ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—

ਚਾਂਸਲਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਅੰਪਾਇਰ— ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਦੁਆਰਾ ਨਮੂਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਤੀਜਾ ਸਾਲਸ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-
ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ- ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ (I) ਦਾ 1377)—
ਸੈਕਸ਼ਨ 21— ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ—ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਅਵਾਰਡ
—ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਲਤੀ—ਕੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਰੈਂਡਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ (1) ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20(1) ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ
ਬਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਟੀ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ (V of 1952) ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋਧਾਂ -
ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

(2) ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਜਿਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਅੰਪਾਇਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਅਰਥ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਆਰਬੀ ਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ
ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ
ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅੰਪਾਇਰ" ਅਤੇ
"ਆਰਬਿਟ ਰੇਟਰ"। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਤਿੰਨ
ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,
ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(3) ਕਿ ਵਿਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ
ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(4) ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ
ਹਨ।

(5) ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਡੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ
ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਡੀ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਫਿਰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ D ਦੀ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਫਰਮਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਅਵੈਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਰੀ ਆਈਰ ਐਂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲੈਸਟਰ (1) ਅਤੇ ਐਲ ਐਮ. ਲਾਵਜ਼ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ, ਵੱਖਰਾ;

ਮੋਥੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਂਪੀ ਅੰਜਨੇਯੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

(ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ)।

* **(1) (1892) 1 QB 136**

(2) **ਏਆਈਆਰ 1948 ਪੀਸੀ 121**

(3) **AI R 1934 ਸੈਡ. 113**

ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਆਰ. ਅਗਰਵਾਲ, ਸਬ-ਜੱਜ III ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 27 ਮਈ 1954 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, - ਕੇ. (ਇਹ ਅਪੀਲ 1954 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 797-ਡੀ ਵਿੱਚ 26 ਨਵੰਬਰ 1954 ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਹੋਬਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।)

ਮਿਸਟਰ ਐਮ ਸੀ ਸੇਤਲਵਾੜ, ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਰੰਗ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਏਸੀ ਚੈਟਰਜੀ ਅਤੇ ਐਨਡੀ ਬਾਊ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੋ. ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ (FAO ਨੰ. 119-ਡੀ ਅਤੇ 120-ਡੀ ਆਫ਼ 1954), ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਉਪ-ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜੱਜ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਉਪ-ਜੱਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਰੱਖੀ।

ਨੂੰ 10 ਮਈ 1944 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਬੇਨੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋ-ਲੇਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ. 24 ਫਰਵਰੀ 1949 ਨੂੰ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਡਾ. ਸੇਸ਼ਾਦਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, 28 ਮਾਰਚ 1949 ਨੂੰ, ਡਾ. ਸੇਸ਼ਾਦਰੀ ਨੂੰ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾ. ਦੱਤ। ਇਸ ਐਪ ਪੁਆਇੰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਡਾ. ਦੱਤ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ 18 ਅਕਤੂਬਰ 1949 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਰਸਾਇਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਦੱਤ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਦੋਸ਼, ਅਤੇ 26 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਦੱਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਰਧਾਚਾਰੀਆ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਸਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾ. ਦੱਤ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਰਮਿਆਨ ਸਾਰੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਫਾਈਨਲ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ. ਇਸ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ 3 ਨਵੰਬਰ 1950 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ।

ਦੋ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 1 ਮਾਰਚ 1951 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਾ. ਦੱਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਦੋਸ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਾ. ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਡਾ. ਦੱਤ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ, 27 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਮਾਰਚ ਦੇ ਉਸਨੇ ' ਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, 26 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਸਰ ਵਰਧਾਚਾਰੀਆ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਸਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਾਕਟਰ ਦੱਤ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 11 ਫਰਵਰੀ 1952 ਨੂੰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਾ. ਦੱਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਦੱਤ ਏਪੀ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਉਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਪਰ ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.

ਇਸ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਡਾ. ਦੱਤ ਇਨੀ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਫ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 1952 ਦੇ ਐਕਟ V ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, - ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਫ ਆਰ ਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੌਂਸਲ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਪਕ, ਅਤੇ ਇੱਕ

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਅੰਪਾਇਰ ਏਪੀ ਨੇ ਚਾਂਸਲਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ। ਹਰ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।"

ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਡਾ: ਦੱਤ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਡੀਅਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਦਾ ਕਲਟੀਵੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਾਇੰਸ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਐਮਐਨ ਸਾਹਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪੱਤਰ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਹੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। 19 ਮਈ 1953 ਨੂੰ, ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜ ਕੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਸਾਲਸ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਡਾ. ਦੱਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਾਲਸੀ ਡਾ: ਸਾਹਾ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ 15 ਜੂਨ, 1953 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ। - ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੁਬਾਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਸੰਦਰਭ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਡਾ: ਸਾਹਾ ਨੇ 17 ਜੂਨ 1953 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਡਾ: ਸਾਹਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ: -

- (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦਾ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗ੍ਰੇਡ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
- (2) ਕੀ ਡਾ.ਐਸ.ਬੀ.ਦੱਤ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਸਰਦਾਰੀ ਤੋਂ ਲਾਭੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
- (3) ਕੀ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗਲਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਸੀ?

(4) ਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ.

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਾ: ਦੱਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਸੁਣੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਡਾ. ਦੱਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਦੱਸ ਕੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ 9 ਜੂਨ 1953 ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਰਸਕਾਰ 24 ਜੂਨ 1953 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 27 ਮਈ 1954 ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ 1949 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਵਿਗੜਿਆ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਉਠਾਈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ-

- (1) ਕੀ ਆਰਬਿਟਰ ਟੇਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ?

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

(2) ਕੀ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਪੈਰਾ ਵਿਚ ਦੋਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ 2 ?

(3) ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ?

(4) ਕੀ ਸਾਲਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ?

(5) ਕੀ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

(7) ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ?

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾ. ਦੱਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿਚ ਫੋਟ ਦੀ ਇਕ ਮੱਦ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਖੋਜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਦਾ 6-ਏ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਅਤੇ 3 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਦੋ ਮਤਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਹੱਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਦੱਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਰ ਵਰਧਾਚਾਰੀਆਰ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਸਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਵਜੋਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੁਝ ਖਰਚਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਡਾ. ਦੱਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ, ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਦੂਸਰਾ ਮਤਾ, ਮਿਤੀ 3 ਜੁਲਾਈ 1953, ਮੌਜੂਦਾ ਅਵਾਰਡ * ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟਰਾਰ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾ. ਦੱਤ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਡਾ: ਸਾਹਾ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਰੱਖੀ।

* ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ, ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੇਸ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਹੇਠਲੇ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮਤਾ ਮਾੜਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ

Falshaw, J.

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ 1952 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਾੜਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤੀ ਲਈ ਨੁਕਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ-

(1) ਕੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਕੋਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ * ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ 1952 ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

ਜੇ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(2) ਕੀ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਦਾ ਅਸਲ ਮਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ?

ਅਣਸੋਧਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ। ਇਹ ਇਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ-

(a) ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ,

(b) ਆਰਡੀਨ ਪੂਰਵਜਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਅਤੇ

(c) ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਲਾਨਾ ਏ.ਸੀ. ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਐਕਟ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਵਿੱਚ - ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ (i) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-

"ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਕਰਤੱਵ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ 4 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ (f) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿੱਤ, ਏ.ਸੀ. ਗਿਣਤੀ, ਨਿਵੇਸ਼, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਬਾਕੀ

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ, ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਈਸ-ਚੈਨ ਸੈਲਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੜਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿਟੀ ਡਾ. ਦੱਤ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

1952 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਨੇ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ - ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ-

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਕਯੂਟਿਵ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕਾਉਂਸਲ-(ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਹੈ

ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ) ਅਤੇ ਕਰਨਗੇ

"ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ-" ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਐਫ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 21 ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ■ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ * ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸਾਬਕਾ* ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਫਤਰੀ ਮੈਂਬਰ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। x ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ 2 ਸਿਰਫ ਇਹ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ 5 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ 6 ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ _ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰ. (iv) ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 4 ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ (f) ਸੀ। ਦ ਨਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਦਾ ਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਇਹ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਬਜ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਹਰ ਸਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਵਾਰ - ਅਮਾਈਨ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਸ- ਐਕਸ ਪੌਡੀਚਰ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ - ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿੱਚ ਉਪ- ਧਾਰਾ (7) ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਈ ਵਿੱਤ

ਕਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੈਕਰ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਲਈ, ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਕਾਫੀ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿੱਤ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਸਵਾਲ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ, ਮੈਂ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੋਧਣਾ ਜਾਂ ਸੋਧਣਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਵਿੱਚ - ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਾਂਸਲਰ, ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ, ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਮੇਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਅਸੈਂਬਲੀ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਬੇਤੁਕਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਹਾਂ . ਇਹ ਰਾਏ ਕਿ ਏਐਚ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰ ਸਿਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਅਸਲ ਮਤਾ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ, - ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮਾੜਾ ਸੀ ? ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਕੱਤਰ, ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ, ਓਕਾੜਾ ਬਨਾਮ ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ, ਓਕਾੜਾ ਬਨਾਮ ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। . ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਮ. ਮੁਹੰਮਦ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਆਮ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੂਟ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡੇਕ 1 - ਗੇਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸੂਟ ਲਿਆਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਦੇ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ, ਵਾਇਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ, ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਮਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ।

ਭਵਿੱਖ, ਡਾ. ਦੱਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦੋ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸੱਜਣਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਲਸੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 45 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਾ. ਦੱਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਫ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰ ਵਰਧਾਚਾਰੀਆਰ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਸਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਦੱਤ ਨੂੰ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, - ਡਾਕਟਰ ਸੈਸ਼ਾਦਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯੂ ਆਰਐਫਐਸ? ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ -ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਐਸ. ਦੱਤ ਨੇ AI ਜਿਲੇਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਮਾਮਲੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਾਲਸ਼ੋ ਜੇ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ * ਫੈਸਲਾ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ।, ਜੋ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਾ ਟਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਸਫਲ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾ. ਦੱਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ: ਦੱਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਚੌਥੇ ਅੰਕ ਨੂੰ ਜੋੜਾਂਗਾ। ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਰਥਹੀਣ।

ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ

University
of Delhi
v.
Dr. S. Dutt
Falshaw, J.

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ^4 ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਚਾਂਸਲਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸਨੂੰ ਚਾਂਸਲਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਪਾਇਰ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿਚ 'ਅੰਪਾਇਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ- ਪ੍ਰੇਖਿਆ ਜੋ ਵਿਵਾਦਨ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਸਾਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਅੰਪਾਇਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਅੰਪਾਇਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਤੀਜਾ ਸਾਲਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਬੈਠਣਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 45 ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਅੰਪਾਇਰ' ਅਤੇ 'ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ'। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਸੀ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ * ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਨੇ *ਰੀ ਆਇਰ ਐਂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਰ ਲੈਸਟਰ (1)* ਦੇ ਕੇਸ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ' ਅਤੇ 'ਅੰਪਾਇਰ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਸੀ। ਉਹ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਝਗੜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜੋ "ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ" ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿੱਲੋ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ. ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਆਰਬਿਟ ਰਾਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਖੁਦ ਅੰਪਾਇਰ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਸ਼ਬਦ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਜੋ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਫ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

^ਮੈਂਬਰ - "ਸੈਕਸ਼ਨ" ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਕਸਵੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਟਾ ਟਿਊਟਸ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਨਾ 322 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ-

"ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।"

(1) (1B92) 1 QB 136

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਡਾ. ਦੱਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਲਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਵਾਰਡ ਬੁਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਡਾ. ਦੱਤ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

"ਡਾ. ਦੱਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਅੰਗਮਈ, ਮਾੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।"

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਫਰਮਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਭਾਗ ਹੈ ਜੋ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਈਟਮ (ਬੀ) ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ-

"ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਿੰਟਾਂ ਜਾਂ ਅਨੇਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।"

ਆਈਟਮ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ em - ਪਲਾਇਰ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਫਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਡਾ. ਦੱਤ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ 1. ਐਮ,

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਲੋਲ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੇਵਾ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਜੋ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ** ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਤਾਜ ਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਡਾ. ਦੱਤ ਆਰਟੀਕਲ 311 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਘ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਹੈ

ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੌਥੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਂਪੀ ਅੰਜਾਨੇਯੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਖਾਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੈਕ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਨਾਇਡੂ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਿਰਫ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ। ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨਾ, ਅਤੇ

1.ਐੱਮ. ਲਾਲਵਸ ਕੇਸ (1), ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ > ਹਾਲਾਤ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

(1) ਏਆਈਆਰ 1948 ਪੀਸੀ 121

(2) ਏਆਈਆਰ 1954 ਮੈਡ. 113

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਮਿਸਟਰ ਲੈਲ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ।

ਡਾ. ਦੱਤ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ, ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹਨ। ਸਫ਼ਾ 270 ਅਤੇ 272 'ਤੇ ਰਸਲ ਦੁਆਰਾ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗਲਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜੇਕਰ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ

University
of Delhi

v.

Dr. S. Dutt

ਜਾਂ ਡਾ. ਦੱਤ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਡਾ. ਦੱਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੀ ਜੋ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਉਸਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਡਾ. ਦੱਤ ਦੀ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਫਰਮਾਨ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਡਾ. ਦੱਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਭੰਡਾਰੀ। ਸੀਜੇ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ